

NEBO
JIŽ DOZRÁLA
ŽEŇ
ZEMĚ

Zj 14,15

6 1990
ročník XXII **živá! SLOVA**

NADOBUDNÚŤ MŪDROSTI, OJ, O KOLKO JE TO LEPŠIE AKO ZLATO!
A NADOBUDNÚŤ ROZUMNOSTI JE VÝBORNEJŠIE NAD STRIEBRO.

Pr 16,16

Istého obráteného Čiňana sa opýtal jeho sused: Koľko ti dali misionári za to, že si sa nechal pokrstiť? Dvadsať dolárov? — Ó, viac! Sto? — Oveľa viac! Tisíc dolárov? — Omnoho viac! Tak koľko? Veriaci Čiňan ukázal na blízky vrch a povedal: Dali mi viac, než by ten vrch bol hoden, keby bol zo samého zlata a striebra — Čo nepovieš! Zvolal užasnutý Čiňan. Dali mi drahocennú knihu, a pritom zdvíhol Bibliu, ktorá mi rozpráva o Bohu, o Pánovi Ježišovi, o Golgate, o večnom blahoslavenstve a o večnom živote.
upr. Pavel J

BLAHOSLAVENÍ TICHÍ, LEBO ONI DEDIČNE OBDRŽIA ZEM ...

Mt 5,5

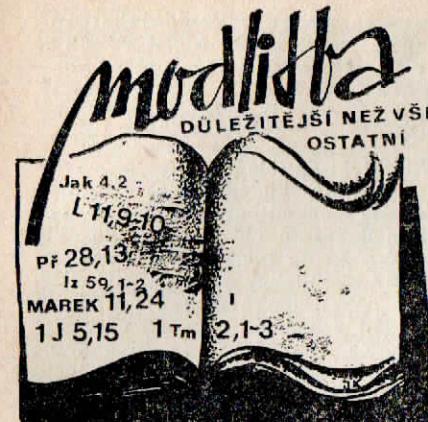
Misionár kázał domorodcom na tento text. Na druhý deň prišiel do jeho domu náčelník kmeňa, ktorého sa dotklo Božie Slovo. Hrubo sa spýtal, kde je misionár. Keď počul od jeho manželky, že je zaujatý písaním, vzal stolec, na ktorom bolo nažehlené prádlo, vláčil ho po izbe a všetko, čo bolo na ňom pohádzal po zemi. Potom si sadol k misionárke a podozriovo sa díval na ňu. Vstala a ticho začala hrať na harmoniku. Náčelník vyšiel na verandu a rozlial po nej vodu. Keď sa misionárka ešte vždy nerozhnevala, sadol si k nej a šliapal jej po nohách. Zase vstala a sadla si k šítiu. Na to sa ho misionárka privetivo opýtal, prečo sa dnes tak zvláštne chová. Odpovedal: Odpustite mi, chcel som sa len presvědčiť, či skutočne robíte to, čo učíte. Viem, ako vám záleží na portadku, a to čo som spravil, vás nerozhnevalo. Chcem sa preto stať kresťanom.
upr. Pavel J

OCHOTNÉHO DARCU MILUJE BOH

2K 9,7

Bohatý veriaci gazda vošiel do komory, aby odkrojil zo šunky pre pracovníka Božieho kráľovstva. Pokušiteľ mu hovoril, aby neodkrajoval taký veľký kus. Na to gazda odpovedal: Satane, ak ma budeš pokúšať, dám mu celú!
upr. Pavel J

ŽIVÁ SLOVA vydávají Kresťanské sbyty v ČSFR. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Ján Ostrolucký s redakční radou. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vychází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30,- Kčs. Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšíruje administrace. — Tisknou Ostravské tiskárny, státní podnik, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snížený poplatek za dopravu novin povolen SmR Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26.4. 1984. Dohľadací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

Jakub 4,2: Nic nemáte, protože neprosite.

Lukáš 11,9-10: Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno. Každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.

Zdá se mi, že naše modlitby jsou často tak všeobecné, že jejich vyslyšení nelze vůbec postřehnout. Je to jakási forma řečnického cvičení. Jako bychom prosili, aby ráno vyšlo slunce na obloze. To však Bůh koná i bez našich modliteb.

Mnohé z našich modliteb mají formu prosby, obsahují slovesa v rozkazovacím způsobu, ale chybí předmět. Nenapodobuj ty věřící, kteří po své dlouhé modlitbě nedovedou říci, zač se vlastně modlili, ani ty, kdo se sice i ve sboru mnohomluvně modlí, ale sami nemají s vyslyšením zkušenosti.

2. Čisté motivy

Bůh nemá zájem o lehkovázné modlitby.

Jakub 4,3: Prosíte sice a nedostáváte, protože prosíte nedobře: jde vám o vaše vášně. Smíme Boha prosít, aby nám dal, co skutečně potřebujeme, nemáme však prosít za něco nerozumného nebo za nadbytek. Když mám nějaký nedostatek, mohu prosit Boha, aby jej odstranil, ale ne více. Přečti si znova, co píše Jakub dále.

3. Čisté svědomí

Modlitba má dvě stránky: modlitebníka a předmět modlitby. Často se musí napřed změnit první stránka, aby se mohlo něco dít na druhé. Jestliže někdo nevyzná vědomý hřích, nemůže čekat, že Bůh jeho prosbu vyslyší.

Zálm 66,18: Kdybych se snad upnul srdečem k ničemnosti, byl by mě Panovník nevyslyšel.

Přísloví 28,13: Kdo kryje svá přestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování.

Musíme se učit žít před Bohem posvěceným životem. Je-li k tomu někdo lhostejný, utrpí tím jeho modlitebný život.

Ízaiáš 59,1-2: Hle Hospodinova ruka není krátká na spasení, jeho ucho není zalehlé, aby neslyšel. Jsou to právě

Tak tomu ale nemusí být. Máme Bohu slovo, Ducha svatého a také duchovní otce a vzory. Chtěl bych povzbudit k odvaze k vyslyšení modliteb.

Jan 16,24: Až dosud jste o nic neprosili v mému jménu. Proste a dostanete, aby vaše radost byla plná.

Kdo se často modlí a prožívá vyslyšení modliteb, stává se radostným křesťanem. To je základní zkušenosť, kterou by měl prožít každý křesťan. Jestliže nejsou modlitby vyslyšeny (tedy mám na mysli prosby), pak je to marná námaha. Je třeba se naučit, jak mít modlitby vyslyšené. A modlitbu bychom měli brát opravdu vážně.

1. Modli se konkrétně

K modlitbě patří, abychom se skutečně modlili.

vaše nepravosti, co vás odděluje od vašeho Boha, vaše hříchy zahalily jeho tvář před vámi, proto neslyší.

4. Věřit a vytrvat

Mnohokrát odpovídá Bůh na naše prosby tak, že nám daruje jistotu, že modlitbu vyslyší, i když samotné vyslyšení je ještě včetně budoucnosti. Za této situace (ale teprve až nyní) smí a má člověk ve víře děkovat a Boha chválit za vyslyšení (tedy už ne dále prosit), dokud vyprošené nemá.

Marek 11,24: Proto pravím vám: Věřte, že všecko, oč v modlitbě prosíte, je vám dáno, a budete to mít.

1. Janova 5,15: A víme-li, že nás slyší, kdykoliv o něco žádáme, pak také víme, že to, co máme, jsme dostali od něho.

Castokrát však Bůh tuto jistotu také nedá, pak je na místě jako ta vdova v Lukáši 18 prosít tak dlouho, dokud nedostala to, za co prosila. (To ale neznamená, že tak máme prosít za kohokoliv, ta žena prosila o své právo!)

5. Modlitební seznam

Za jediný rok prožil Jiří Müller asi tři tisíce vyslyšených modliteb. To číslo je výsledkem toho, že si vedl knihu o svých modlibách.

Watchman Nee si jedenkrát napsal seznam 140 jmen. Během půldruhého roku se všichni kromě dvou obrátili.

Jestliže nejsou naše modlitby vyslyšány, nejsme ani nástrojem ke spasení druhých. Jestliže cesta k Bohu není volná, je i naše cesta k lidem zastavena. Kdo je před Bohem bezmocný, bude bezmocný i před lidmi.

Pros Boha, aby ti položil na srdce lidi, které chce spasit.

1. Timoteova 2,1-3: Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímluvy, díkůvzdání za všechny lidé, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spasení a poznali pravdu.

Všichni lidé — nejdříve však ti, kteří známe jménem (jako třeba představitele státu). Nesestavuj si však svůj

seznam bezmyšlenkovitě. Je třeba správně začít, má-li se dílo zdařit. A pak se za tyto lidi denně intenzivně modlit.

Jestliže nejsou naše modlitby vyslyšány, pak něco podstatného není v pořáku.

6. Vítězství nad tělem

Mnozí z nás budou muset vyznat, že se denně nemodlí ani pět minut. Nic však nedokazuje ubohost našeho duchovního života tak, jako právě nedostatečný modlitebný život. To nelze zakrýt evangelizačním úsilím. Jestliže se tvůj život vyznačuje modlitební chudobou, nelze se utěšovat, že jsme přece spasení; a sbor i mládež si stýská nad tvým bezmocným životem.

Nikomu však nepomůže, když se mu řekne: „Musíš se víc modlit!“ Kolikrát jsme se o to sami už marně pokoušeli a máme zde zažít další zkámušení? — Bible to nazývá spoléhání na tělo. Ne, vlastní síla nám mnoho nepomůže. Jejen jedna cesta:

Skloň se před Pánem a vyznej mu žalostný stav svého srdce, svou nechut, chlad. Řekni mu, že jsi odkázán jen na něho a prosíš jej o pomoc. On tě rád a tvou důvěru jistě nezklame. Vzdej se vlastního úsilí a odevzdej se jemu. Pak tě může oživit. To znamená: „ne ve vlastní síle“. Ale přítom nečekej na chut k modlitbě, ale jednoduše hned začni.

7. Modlitba a evangelizace

Modlitba je tedy velmi důležitá, ale nestačí se za hříšníky jen modlit. Musíme jim Boha představovat, kdo je. Nedovol přítom zbytečné sporý. Uchovej si upřímný a vážný postoj. Kdo ho voří o svém Pánu dětínským způsobem, ten ztrácí pronikavou duchovní moc.

Vyhledej si lidi, ke kterým máš společensky nejbliže (takové lze nejsnáze získat!). Nově obrácené povzbud k tomu, aby se chtěli stát opravdovými modlitebníky.

Z mládežnického časopisu „Wir“ přeložil vý

Čas strávený na modlitbách je vždy velmi dobré
strávený čas.

POKORTE SA POD MOCNÚ RUKU BOŽIU

1Pt 5,6

Je nad nami mocná ruka Božia, ktorá pyšných znižuje a pokorných povyšuje. Je to Božia vlastnosť — postaviť pýche hrádzu a pokorným učinit milosť. Pán Ježiš, tichý a pokorný srdcom, volá nás k sebe, aby sme sa učili od Noho pokore a tichosti. Nehovorí „naučte sa“, ale „učte sa“, z čoho porozumievame, že je to pre nás celoživotný program. Každý z nás si to sám sebe úprimne potvrdí. Život nie je jednotvárny, lebo každý deň pre nás znamená cestu, po ktorej sme ešte neišli. Každý deň potrebujeme novú milosť pre náš stav a okolnosti, ktorými budeme prechádzat. Zistíme vždy novú a novú potrebu tichosti a pokory k zneseniu krívdu a nespravidlivosti. Proces „pokorovania sa“ sa denne odohráva v nás a často za nesmierneho boja a zápasu. Je ľahké chopiť sa „spravidlivosti“ a v nej jednať — ale aký bude záver? Ale v tichosti a pokore niesť krívdu, strácať samého seba, preniesť to, čo si právom zasluhuje súd a trest, je veľmi fažko. Avšak Pán po žiada od nás — niesť a zniesť protirečenia a krívdu, ako niesol a zniesol On sám. Tak Ho nasledujme!

V tomto článku sa však nebudem zaoberať nám tak dobre známou výzvou nášho Pána. Zahľadíme sa na seba skrze viaceré miesta Písem, ktoré hovoria o nás. Ukážu nám našu pravú podstatu; vezmieme si ju do súdcu, aby nás viedla do pokory každý deň a v každej okolnosti nášho života. Tak radi vyznávame, že nás Pán vyrhol z prítomného veku zlého, z moci temnosti, z nášho „ja“ a že sme prenesení do kráľovstva Syna Jeho lásky! A práve v tomto novom postavení sa často nechováme ako synovia kráľovstva, trpíme chronickým nedostatkom tíchosti a pokory nášho Pána. Nemôžeme „pokorovať“ jeden druhého. A ak to predsa niekoľko robí, dopúšťa sa zvyčajne velkého priestupku, lebo nevyučuje príkladom pokore, ale tupí brata nevyberanými prostrediami. Do pokory zostupuje každý sám, dobrovolne, nasledujúc príklad, a ten máme v našom Pánovi.

Pod ruku Stvoriteľa

A teraz výjdime von, keď je krásna hviezdna obloha, pohliadnime k nej a prežívajme Dávidove slová: „Keď vidíš tvoje nebesia, dieľo tvých prstov, mesiac a hviezdy, ktoré si postavil, myslím si: Čo je smrteľný človek, že pamätaš na neho a syn človeka, že ho navštievuješ“ (Ž 8,4-5)? Máme na to slovo odpoved? Naša Zem je v Jeho vesmíre ako nepatrňa bodka — a čo som v ňom ja? A dodajme ešte: odbojca, ktorého prišiel ten Všemohúci vykúpiť cenou obete svojho milovaného Syna. Niet slov na odpoved. A ak vesmír nám je nepredstaviteľný, ako budeme definovať Tvorcu, ktorého nebesia nebies neobsiahnú! A čo je potom človek, ktorému dal nádej pri pohľade k nebesiam, takže vyznáva: Tam je môj Otec, moja vlast, môj príbytok a nad to všetko i môj Pán, ktorý si ma zamíval a vydal sám seba za mňa, a čoskoro si pre mňa príde. Dosiahli sme blahoslavenú nádej — a to len preto, že „pamätał na nás v našom ponížení“. Nech Mu je za to večná vďaka!

Sme hlinené nádoby

A teraz pohliadnime pomocou zrkadla — Božieho Slova na seba: „... poklad máme v hlinených nádobách“ (2K 4,7). Sme hlinená nádoba — slabá, krehká, nepatrnej ceny, bez pravej krásy. To je naša telesná schránka. Pribúdaním rokov sa objavujú na nej trhliny, bliží sa rozpad. Stačí malý náraz — a mení sa v črepky. A predsa, ako mnohí skladajú velké nádeje v človeka, v hlinu. A pritom: „Niest človeka, ktorý by zadržal ducha, ani niet vlády nad dňom smrti“ (Kz 8,8). Nestavajme nádeje na „tele“, nežime telu! Je z prachu a do prachu sa navracia. „Kto seje v těle, bude žať z těla porušenie“ (Ga 6,8). Pokladu venujme pozornosť, ten má cenu, a nie črepky! Prečo ale je poklad v „hlinenej nádobe“? Aj na to je odpoved: „... aby zvrchovanosť moci bola Božia a nie z nás“ (2K 4,7). Aby

sa pred Bohom nechľúbilo žiadne telo. Veď telo a krv ani nemôžu zdelenie nebeské královstvo. Nech nás i tento pohľad na naše telo — hlinenú nádobu — naplní pokorou.

Nevieme, čo bude zajtra

Jakob nás stavia pred ďalšie zrkadlo, keď hovorí: „... vy, ktorí neviete, čo bude zajtra ... Lebo veď aký je váš život“ (Jk 4,14)? Mladý muž pribíjal na novom dome poslednú podkrovňu dostičku. Stratil rovnováhu na lešení, spadol a zomrel. Mnohým veciam by sme sa radi vyhli, keby sme o nich vedeli vopred. Nemyslím na osud, ale na skutočnosť, že nám je budúcnosť neznáma — čo bude dnes či zajtra. Královi Ezechiášovi bolo oznámené: „Zriad svoj dom, lebo zmorieš“ (Iz 38,1)! Aká pokora, slzy a modlitby boli vyvolané týmto oznámením! Ale to slovo platí aj nám. Myslíme vôbec na to, že i naša smrť je istá, len čas nevieme a že možno zajtra príde ten deň? Nerobme si „isté“ plány. Ale ak si predsa niečo uložíme v srdci, doplníme náš plán dodatkom: urobím, ak dovolí Pán! Nebudme vysokomyseľní, ale nech radšej naše srdce napĺňa pokorné zmýšľanie, lebo naozaj nevieme, čo bude zajtra.

Sme nedostatoční

Ďalší pohľad do nás je v 2K 3,5, kde čítame: „Nie sме dostatoční sami od seba niečo pomyslieť, ako sami zo seba, ale naša dostatočnosť je z Boha.“ Čiže naše myšlienky, ktoré sú z nás, sú pred Bohom ako nedostatočné! U proroka Izaiáša 55 takto hovorí Boh: „O kolko sú vyšše nebesia než zem, o toľko sú vyšše moje cesty než vaše cesty a moje myšlienky než vaše myšlienky.“ Často počujeme výroky: „Ja si myslím...“ a to i ked sa jedná o Božie veci. Ale či aj Boh tak myslí, ako my? Akí sме úbohí pred Pánom Bohom i v našom myслení! A ak predsa myslíme „dostatočne“, je to z Boha. Preto nás Písma ponúka prijať mysel Kristovu, lebo On vždy robil a mysel to, čo je ľubé Otcovi. Myšlienky z nás, naše, sú mŕtve myšlienky. Nuž hladime, aby bolo v nás také zmýšľanie, aké bolo aj v Kristu Ježišovi. Ak bude Jeho mysel v nás, bude i naše chodenie a činenie ako bolo pri Ňom.

Všetko máme ako dar

V 1K 4,7 je i nám položená ďalšia otázka: „A čo máš, čo by si neboli dosť?“ O korintských je napísané, že nemali nedostatku v žiadnom duchovnom dare. Všetko ich obohatenie bolo darom od Pána. No niektorí namiesto toho, aby v pokore slúžili obdržaným darom, namýšľali si a povyšovali sa, ako keby to bolo z nich samých a nie darované. Je smutné, ak sa duchovné obdarenie zneužíva na nadýmanie sa. Aj v duchovnej práci sa priam často ponúka stará prirodzenosť. Ak jej dáme miesto, narobi nesmierne škody. Je nám prospešná v jedinom prípade — ak je spolu s Kristom ukrižovaná. Potom má v nás priestor Boží Duch a mysel Kristova k duchovnej práci. Pavol piše o svojej práci, že hojnějšie pracoval ako ostatní apoštоловia, ale dodáva — avšak nie ja, ale milosť, ktorá je so mnou. Telesný Pavol bol ukrižovaný a žil už nie on, ale Kristus so svojou pôsobiacou milosťou. A tak čo konal, bolo dielom Božím vykonaným skrueňeho. Raz vydáme počet i z darov — hrivien, ako sme nimi šafárlí. Nech nám donesú úžitok z ich verného používania pre dielo Pána, a nie odsúdenie. Vyprázdňme sa od samých seba, aby bolo miesto pre prijatie darov zhora na budovanie tela Kristovho. Nuž pamäťajme, že nič nemáme, čo by sme neboli dostali a nech nás to napĺňa pokorou a vedomou zodpovednosťou v Božom diele.

Nevieme sa sami modliť

A čo hovorí Písma o nás ako o modlitebnikoch? „Čo by sme sa mali modliť, ako sa patrí, nevieme; ale sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychaniami“ (R 8,26). Často sa pozeráme na modlitbu vlastným pohľadom a úsudkom a dodajme — mylným. Učenici vyznali svoju túžbu: „Páne, nauč nás modliť sa,“ čím zároveň vyznali to, že sa nevedia modliť. Už sme si to niekedy uvedomili, že ani „čo“ ani „ako“ — nevieme sa modliť? A ak by naša modlitba bola

len náš „produkt“, tak je nesmierne úbohá! Hanba musí pokryť našu tvár! Nech nás táto skutočnosť pokori až do prachu, aby sa nikdy naša modlitba nestala farizejskou príčinou pýchy! Je pravdu, že Otec hľadá modlitebníkov, ale takých, čo sa Mu modlia v Duche a v pravde. Ak by sme nemali Jeho Ducha, kto by bol našim spoločníkom a spomocníkom pri modlitbách? Ani tiché, ani kriklavé, ani slovne vyumelkované modlitby by neboli tými, po ktorých Otec tak veľmi túži. Pamäťajme, že v modlitbách sme cele závisí na Božej milosti, dare Jeho Svätého Ducha. V Ňom, v Jeho mene a vo Svätom Duche je daná záruka, že naša modlitba bude „podľa Boha“ a že príde pred Jeho tvár a bude vypočítaná. Nech nás to povzbudí k modlitbám, viediac, že na modlitbe nie sme sami!

Nie sме schopní nič urobiť

Konečnú pravdu o nás v našej úvahе hovorí Pán v J 15,5: „... bezo mňa nemôžete nič urobiť.“ Nech tento Pánov výrok definitívne spúta a umŕtví to naše „ja“, aby v nás žil a pôsobil iba On sám. Sme sami zo seba neschopní čokoľvek robiť, čo by bolo dobrým ovocím k oslavе Jeho mena. V „novom živote“ niet miesta pre pôsobenie starého človeka. Ved telesný človek nechápe veci Ducha Božieho, ba dokonca sú mu bláznovstvom. Ako by mohol mať podiel na duchovnej práci? A ak predsa niečo koná, tak nie buduje, ale kazí dielo Božie. Kristus je náš život a On ako pravý vinič jediný môže napájať svoje vetvy miazgou života k donešeniu plodov. A donešené ovocie...? Bude výlučne výsledkom Jeho moci života pôsobiacej v nás. Opäť sa nemáme čím „pochlúbiť“, niet pre to miesta v živote kresťana. No kresťan má cez to všetko úprimnu radosť a je vdăčný Bohu, že už nemusí rodiť ovocie nedozrelo, od ktorého každému tŕpeli zuby, ale že je vetyvičkou na Kristu alebo ako strom zasadnený nad potokom vody, ktorý donáša ovocie Ľube Pánovi, ovocie zostávajúce, vďačné preto si nás On vysvollil. Nuž zostávajme v Ňom a On zostane v nás a ponesieme mnohé ovocie na Jeho slávu a k prospechu bližným.

Ako vidíme, celý náš život, jeho stav a jeho prejavy, všetko je len a len Božia milosť a naša celá závislosť na Ňom. Pokorme sa pod Jeho vedenie, Jeho pôsobenie, pod Jeho dobrotnú a mocnú ruku, ktorá nás vede a má moc dovest až do Jeho slávy.

Or

Pornografie

„... Když mi bylo asi třináct let, objevil jsem v místních obchodech pornografií. Hořel jsem zvědavostí a často jsem našel pornografické časopisy v popelnících. Čas od času jsem našel nebo objevil pornografické knihy, které byly podrobnější. Stejně téma jsem hltal i v detektivních časopisech.

Z vlastní zkušenosti vím, že pornografie obsahuje fyzické násili spojené s násilím sexuálním. Tato kombinace přináší otruesné chování.

Vše začalo postupně. Rozhodně se moje chování nezměnilo přes noc. Vím, že pornografie, násili a sexualita je postupná závislost, kdy člověk začne hledat stále silnější zážitky. Ale i tento druh pornografie má svou hranici. Člověk dospěje k bodu, kdy mu nestačí číst a vidět...“

(Úryvek z rozhovoru s Tedem Bundy, ktorý brutálne sexuálne zavraždil viac než dvacet žen. Podle vlastného svědecství se ve vězení obrátil. Rozhovor byl zaznamenán den pred jeho popravou začiatkom roku 1989).

Z časopisu Zápas o duši vybral vý

Život s Kristom je bezkonečná nádej. Život bez Krista je beznádejný koniec.

Musíme žiť vo svete, ale nemusíme nechať svet žiť v nás.

OCÁŘENÍ DUCHA A ŽIVOTA

Motto: „Protož jestli jaké potěšení v Kristu...

naplňte radost mou...

nic nečinice skrze svář...

To tedy cítě při sobě, co při Kristu Ježíši!“

Fp 2,1-5

„Blahoslavění

chudí duchem	— nebo jejich je království nebeské
lkající	— nebo oni potěšení budou
tiší	— nebo oni dědictví obdrží na zemi

Mt 5,3-5

TGM — Ježíš, ne Caesar - toť smysl našich dějin a veliký odkaz předků našich!

Neporazitelná mravní síla přemožena bratrovraždou

Po smrti Jana Žižky z Trocnova jsou vlast, svoboda svědomí, čest a vlastní život znovu ve smrtelném nebezpečí. Zevnitř nejednotnosti Husových přívřenců, zvenčí novými náporami osmělených nepřátele. Jako vždy předtím jsou všechny rozvaděné české strany domuceny pudem sebezáchovy k sjednocení. V čele s pražským rodákem, zásadovým táboritským knězem **Prokopem Holým**, nazývaným později podle svých neobyčejných válečných úspěchů též **Velikým**, se stále více rozšiřuje sláva českých zbraní. On sám se jako kněz zbraně nedotkl, nechtěl prolévat krev, zato však nevšedním vojenským strategickým génem a bezpříkladnou statečností „bezbranného vůdce“ dokázal nadchnout své věrné v nejlítějších sečích a zahmat na bezhlavý útek obrovské přesily nepřátele. Tak Čechové vojenky triumfují:

— r. 1426 v bitvě u Ústí nad Labem zničením trojnásobné přesily 70 000 armády křižáků, kteří na žádost oboustranného křesťanského milosrdenství vůči raněným a zajatým odpověděli, že „žádného kaciče živit nebudou...“ Prokop mistrně využil přednosti vozové hradby na bojiště, které se dodnes nazývá „Na běhání“, porazil nepřitele, který po sobě nechal 15 000 padlých a pronásledoval ho až k Bohusudovu. Tam zlomil poslední zoufalý pokus nepřitele o odpor a získal značnou válečnou kořist.

— r. 1427 v bitvě na jižní Moravě jsou na hlavu poraženi rakouští plenitelé pod vedením Zikmundova zetě, knížete Albrechta. Jsou pronásledováni hluboko za hranice a ztrácejí 9000 bojovníků. Bezprostředně po této události táhne pohyblivý Prokop Holý proti stotisícové německé armádě pěšáků s 80 000 jízdných, kteří pronikli až k udatně se bránícímu městu **Stříbrnu**, kam již před ním vyrazily spojené husitské síly v počtu 16 000 pěšáků a 1500 jízdních, kteří odhlášali nepřitele k Tachovu. V nastálé bitvě u Tachova znenadání napadli zadní voje útočníka táboritů pod Prokopovým vedením a uštědřili mu zničující porážku. Od té doby přecházejí táborité k nové taktice úspěšného vedení války — od obrany k neustálým útokům, v nichž nepřestávají a nedopřejí nepříteli nezbytný oddech k novému zformování.

— r. 1428 v bitvě u Nisy zcela likvidují německé Slezany, kteří předtím plenili severní Moravu. Ti ztrácejí na bojišti 9000 mužů. Vítězní husité táhnou na svých odvetných výpravách na sever podél Labe až do Lipska. Tam si Prokop Holý se svými 40 000 pěšimi, 3500 jízdními a 2500 vozy hravě poradí s více než stotisícovou obranou zcela bezradných Sasů. Rozdělil svou armádu na šest vzájemně se podporujících a doplňujících skupin, které šíří v Německu paniku hrůzu. Odsud se vracejí se značnou kořistí přes Chebsko zpět do Čech.

— r. 1431 dochází k památné bitvě u Domažlic. Papežský legát kardinál **Julián** organizuje páton a zároveň poslední kručiátu k vyhlazení husitského kaciče na mobilizační výzvu papeže **Eugena IV.** ke všem „křestanským silám“ v Evropě. U Domažlic však došlo vlastně bez boje k největší potupě morálně duchovních sil křížáckého žoldnéřství vůbec. Při chystaném měření sil s kaciřstvím postiženým papežskou klatbou stačila nadšená husitská píseň **Kdož ješi Boží bojovníci a zákona jeho** k úplnému fiasku výpravy 90 000 pěších a 40 000 jízdných se 4000 vozy. Nepřátele se dali na bezhlavý útek i s kardinálem, saským knížetem, biskupy a nejlepšími veliteli. Na místě zanechali nevidanou kořist: vozy, majetek, papežskou bulu, kardinálův zlatý kručifix a všechny korouhve. Nepřátele bloudili v panické hrůze po lesích a ve tmě hledali útočiště na stromech. Na svém zoufalém útěku někteří dokonce ani nepoznali vlastní domov v Německu — pokud dříve nepadli do zajetí.

Vítězní čeští obránci v počtu 50 000 pěších a 5000 jízdných bez jakýchkoliv ztrát se spokojili s kořistí a velkodušně propustili na svobodu všechny zájatce včetně „hrdinů setřesených se stromů“ a na smrt vyděšených prelátků.

Po této prohře spojené světské a duchovní síly středověkého totalitního systému nyní i na poli hrubé fyzické síly dospěl celý tehdejší svět k přesvědčení o nepremožitelnosti Čechů násilím a o nutnosti získat je po dobrém diplomatickou cestou vyjednávání.

— r. 1431 bezprostředně po domažlické katastrofě je svolán církevní **konec do Basileje** pro dosažení míru, na nějž jsou Čechové uctivě pozváni. Nedůvěřiví táboriři svou účast zpočátku odmítají a pokračují v dalším útočném vedení boje na území největšího českého nepřítele v Německu s cílem úplného zlomení hlavní moci „římského císařství národa německého“. Pod vedením Prokopa Velikého pronikli do **Branišovska** a ničili panství nejúspěšnějších křížákých vojsk. Nakonec vítězně stanuli až na **Baltu**.

— r. 1433 přece jen Čechové vysílají své zástupce o 300 jezdci v čele s **Janem Rokycanou** a **Prokopem Holým** na Basilejský církevní sněm.

1. V jednání církve odpočátku důsledně sleduje **navrácení Čechů do poslušnosti církve**, zatímco česká husitská strana se snaží **získat obecnou církev pro poslušnost očištěnému Božímu zákonu**. Protože základem konkrétního jednání a předmětem sporu jsou požadavky **čtyř artikulů pražských** — vraci se české poselstvo z prvního setkání se sněmem s nepořízenou. Je jasné, že k tak radikálnímu sebezapření nejsou tehdejší představitelé nábožensko-politické privilegované feudální moci duchovně ani morálně zrali, poněvadž jeho realizace ohrožuje samotné základy autority středověké totality.

2. V druhém jednání vedou třídní zájmy husitských pánů a zámožného měšťanstva k náznakům ochoty ke kompromisu. Pro zásadovost táboritů, sirotků a zástupců obecného lidu končí i toto rokování nezdarem.

3. Ve třetím basilejském jednání dochází k otevřené roztržce kompromisních husitských stavů a měšťanů s radikální táborskou opozicí, využívající jakoukoliv dohodu v podobě **basilejských dohod** nebo **kompaktát**. Ty jsou v podstatě okleštěné a tedy v podstatě zcela „bezzubé“, a proto i „nestravitelné“ pro zdar hrdinského českého zápasu o očistu církve.

I. obecná církev ustupuje jen ve věci přijímání podoboji.
II. obecná církev souhlasí se svobodou hlásání a šíření Božího slova jen

s podmínkou dozoru a řízení vysvěceného kněze, odpovědného církevním představitelem.

III. Husité se zříkají požadavku kněžské nemajetnosti.

IV. Husité zcela odstupují od požadavků veřejného odsouzení tzv. „smrtelných hřichů“ u všech společenských stavů včetně všech privilegovaných vrstev bez veřejného pokání.

— r. 1434 (30. 5.) dochází k nevyhnuteльнému osudovému vojensko-mocenskému střetnutí mezi kompromisními pány s Prazany a se zásadovými tábory a sirotky v bitvě u Lipan.

Zde velitel kompromisní husitské strany pan **Diviš Bořek z Miletínka** přelstil a vyprovokoval nedočkavé tábory k předčasnemu opuštění vozové hradby předstíraným útokem pěchoty. Nenadálým útokem skryté jízdy ze zálohy odrazil pronásledovatelům ústup k jejich vozům. V pasti pak nechal nelitostně vyhlatit 13 000 nejstatečnějších táboritů a sirotků — nejvlastnější morální českou silu — i s jejich genitálním vůdcem Prokopem Velikým, jehož varování nebylo uposlechnuto a on sám pouze s několika věrnými opuštěné vozové hradby neubránil a bezbranný padl.

Když se tehdejší nejmocnější světové armády musely sklonit před hrdinným odporem „kaciřského národa, odsouzeného prokleté středověké církve k vyhlazení“, tehdy sami Husovi přívězenci a žáci ubili vzájemně mezi sebou duchovně etického genia milovaného kostnického mučednika svým bratrovražedným bojem k velké radosti, zadostiučinění a ke konečnému triumfu svých krutých a nelitostných nepřátel. Pak už nemohlo nic zabránit „vítězné straně podboji“ uzavřít dohodu s basilejským církevním sněmem o svém problematickém návratu do luna obecné římské církve na základě kompaktát — a obnovit několikrát zmařená jednání s králem **Zikmundem** a ostatními privilegovanými vrstvami starých mocenských struktur — pány pod jednou, duchovními — preláty a řeholníky, jakož i německými občany českého království „v zájmu míru a obnovy pořádku v zemi“!

— r. 1435 Zikmund ochotně svolil k respektování a dodržování kompaktát, dokonce ještě před jejich dodatečným papežským schválením, které slíbil co nejdříve vymoci svým vlivem a zároveň zajistit jmenování **Mistra Jana Rokyckého** arcibiskupem ještě se dvěma dalšími kališnickými biskupy v českém království.

— r. 1436 se Zikmundovi splnil jeho dávný prestižní sen, byl ve svých 68 letech uznán do třetice i za českého krále, přes všechny dosavadní věrolomnosti, zhouby a škody, jimiž se provinil na svém vlastním dědictví po šlechetném otci — svobodnou vůli **Českého sněmu**. Po dosažení trůnu však vzápětí dává průchod své zaujatosti, podporuje všechny své katolické a protihusitské oblibence, nepodporuje arcibiskupské potvrzení Rokycanova, ba naopak jej dokonce zbavuje Týnské fary na Starém Městě.

— r. 1437 se na Českém sněmu pan **Bořek z Miletínka** veřejně ujímá Mistra Jana Rokyckého, který se mezitím uchýlil pod jeho ochranu na hrad **Kunětice** a společně s ostatními interpeluje ve věci panovníkových křivd vůči občanům věnného města **Hradce Králové**, které Zikmundovi vypovědělo poslušnost.

Největší bouře propukly při neslychaném zhanobení cti všeho panského stavu popravou Zikmundova hrdinného a zásadového odpůrce **Jana Roháče z Dubé**. Po dlouhém dobývání jeho hradu **Sionu** jej Zikmund trestně okázale pro šlechtice potupnou smrtí oběšením jako nějakého „robotěza“ či zločinného „lapku“. V krajní tísni musel Zikmund pro záchranu života znova prchnout z rozbouřené Prahy do „spolehlivých Uher“ — ale pro špatný zdravotní stav se nedostal dál než do **Jihlavy**, která mu až dosud zachovala věrnost svým německým zázemím.

— r. 1437 v prosinci, uprostřed sporů se všemi svými přáteli, dokonce i se svou

manželkou královnou Barborou, těžce zkrušen pakostnicí, je zachvácen těžkým zápalením plíc. Cítil svůj blízký konec a tak se nakonec nechal odnést ze smrtelného lože a naposled posadit v demonstračním rubáši na český královský trůn s korunou na hlavě. Nešťastný panovník, „sející vítr a neustále sklizející bouři v sobě i kolem sebe“ nakonec umírá ve své roli rádoby mučedníka. Je převezen a pochován věrnými Maďary ve **Velkém Varadíně**. Před svou smrtí se ještě stačil postarat o prosazení zákonného nároku na český trůn pro **Albrechta Rakouského**, manžela své dcery Elišky, tak neblaze proslulého svými protikaciřskými křížovými výpravami a šířením zhouby na Moravě!

Kdo dal v duchu a v pravdě zazářit v těchto z lidského hlediska nejslavnějších a současně tak žalostně zrazených dobách duchovně morálního zápasu našeho národa? **Zazářil Duch života — anebo vlastně pohas?**

Lze vůbec o něm mluvit tam, kde určuje pravdu jen fyzická síla a její vítězství a lásku chce pozvedat fyzickou sílu se zbraní v ruce na obranu lidského ducha bez pravého **ŽIVOTA Z BOHA**?

Kdo vlastně chápe a přijal na své vlastní „hoře pokušení“ cestu Kristovy chudoby místo časné hojnosti bohatství a chleba (z pouhého kamenného lidského tvrdosti srdce), pravdu Kristova ponížení a hanby místo tak pomíjející lidské slávy a zákon Kristova života rodicůho se z jeho smrti kříže namísto triumfu tak ubohé a nízké fyzické moci.

Kdo toužil vystoupit v následování Krista na horu královského zákona lásky s jeho blahoslavenstvím věčného života ve vlastním poznávání pravého Boha a jím poslaného Ježíše Krista (R 6,3-4,8; 1J 5,11-13; J 17,1-7)?

Čím pohasiná „záření Ducha života“? Jak zvolna a neznatelně se otupuje čistá mysl, čisté srdce a ruce, když se vytrácí chudoba ducha, Ikani pravého sebepoznání a tichost, jejíž zemské dědictví je v tom, co si odsud můžeme odnést na věčnost! **Pochodeň záření Ducha života** už nepatří do rukou těch, kteří spějí ve svém marném západu ze Lipan k **Bilé hoře**, ale **tichým v zemi**, dědicům Husova ztištění v Kostnici a tichosti zemana Petra Chelčického — v čisté **Jednotě bratrské lásky** a v jejím mirovém odkazu pro celý svět. kk

---

Jednota není v tom, že všichni spolu souhlasí, ale v tom, že mají společný cíl a dívají se jedním směrem.

**Jednou, až sejdeme se do krásného nebe
a zástup spasených se kdesi objeví,
s radostí tam jistě pozná někdo tebe
a řekne: To pozvals mne sem tenkrát ty!**

Corrie ten Boom

Nie je blázon ten, ktorý sa vzdáva toho, čo nemôže udržať, aby získal to, čo nemôže stratíť.

Jim Elliot, olympijský víťaz, misionár v Afrike

ZNAKY NOVÉHO ŽIVOTA

Kniha Skutků apoštolů je jedinečná rady. Saul jedná stejně jako marnotratný syn, který když poznal svůj životní omyl „vstav šel k otci svému“. Kdo pozná ve světle Božího slova prázdnou a neužitečnost svého dosavadního života, ten je puzen k radikální změně, která vede k přehodnocení dřívějších postojů (Fp 3,7,8).

S tím souvisí veřejné vyznání: „pokřtěn jest“ (v. 18). Opravdová víra se ubírá cestou poslušnosti (Mt 28,19). A Pán si přeje, aby ten, kdo v Něho věří, veřejně tuto skutečnost vyznal křtem; aby vyznal, že spolu s Ním je pohřben, že spolu s ním vstal z mrtvých a s Ním chodi i v novotě života (R 6,3,4).

Novy život znamená také plné obecnství s vykoupeným lidem: „I zůstal Saul s učedníky“ (v. 19). Boží Duch ho pudi k tomu, aby se připojil k učedníkům Pána Ježíše. Nejprve v Damašku a později v Jeruzalémě. A ještě později, to již byl apoštolem Pavlem, ať byl na kterémkoliv místě, vždy hledal společenství Božího lidu.

Zásah do života člověka, provázený změnou myšlení, citění a jednání ústící do nového rodu, je výlučně v oblasti Božího působení (J 3,5). Tady je marné, zbytečné a někdy i škodlivé lidské úsilí, výmluvnost nebo psychický nátlak. Přesto krásným zjištěním je ta skutečnost, že Bůh pro svůj záměr proměnit člověka do svého obrazu používá poslušné lidi, kteří se stávají svou službou a svědeckým užitečnými nástroji v Božích rukách a tím spolupracovníky na Boží vinici. Vzkříšeného Lazara rozvazují poslušní učedníci, komorníkovi královny Kandáces posloužil Filip, Kornéliovi Petr, Lýdi a žalářníkovi Pavel se Sílou a Saul Tarsenský má svého Ananiáše. Po jeho službě vstupuje Saul do nového života s prvními odvážnými kroky víry.

„Vstav“ (v. 18). To vyjadruje viditelnou změnu postoje. Už nemůže žít starým způsobem podle svých dřívějších představ ani podle požadavků židovské

18), proto nezůstal pouhým svědkem toho, co s ním učinila Boží milost, ale Bůh si ho vystrojil svými dary tak, že se stal „vyvolenou nádobou“, apoštolem pohanů, kterým směl zvěstovat „tajemství Kristovo“.

K životu Božího dítěte patří protivensví a zkoušky. Kde pracuje Bůh, tam se snaží působit také Boží nepřítel. Takovou zkušenosť měl i Saul (v. 23-26, 29). Později mohl vypočítat těžkosti, kterými prošel (2K 11,24-33). Na vlastním těle pocítil protivensví, které mu připravily Židé, pohané, nedůvěřiví i falesní bratři. Ale nic nepřišlo bez Božího dopuštění. Za vším stál milující Bůh, který dopustil jen tolik, aby poslušný Saul obstál, zocelil se a v utrpeních oslavil svého Pána. Velikou zkouškou musela pro něho být počáteční nedůvěra a obavy bratří, kteří ho nechtěli

přijmout mezi sebe (v. 26). Ale i zde Bůh pro něho připravil pomoc; byl to Barnabáš, který ho uvedl mezi apoštoly.

Když se osvědčil a obstál, posílají ho bratři do Tarsu, do jeho domovského města (v. 30). Byl to Boží záměr (Mk 5,19; L 8,39). Pán si přál, aby vydal svědecký své rodině, svým přátelům a známým. Tím se naplnil Kristův požadavek, aby „bylo kázáno ve jménu jeho pokání a odpusťení hříchů mezi všemi národy, počna od Jeruzaléma“ (L 24,47).

Takové byly první kroky víry Saule Tarsenského, muže, který se později stal jedním z největších hlasatelů evangelia Pána Ježíše Krista a přímým i nepřímým zakladatelem mnoha prvních křesťanských sborů. hk

LAZAR ako predobraz vzkriesenia

V Jánovom evanjeliu sú zaznamenané štyri cesty Pána Ježíša do Jeruzalema pri príležitosti nejakého sviatku. Prvé dve cesty konal spolu s ostatnými pútnikmi, pri tretej išiel sám — vyhnul sa publicite. Ale keď mal vykonať štvrtú, poslednú cestu de svätého mesta, chcel mať publicitu čo najväčšiu. Ako to urobil?

Ešte pred Veľkou nocou Pán Ježiš dovolil, aby Lazar — jeden z trojice súrodencov, ktorých Pán mal rád — zomrel. Ved zo správy Márie a Marty vedel, že je väzne nemocný. Mohol ho uzdraviť na diaľku bez toho, že by do Betánie išiel, ale neurobil to. Prečo? Aby smrťou Lazara bol oslavnený Syn Boží. Pán Ježiš mal splniť pri vjazde do Jeruzalema to, čo bolo v Njom prorokované: „Hla, tuo kráľ pride k tebe, spravodlivý je a plný spasenia, chudobný a jazdiaci na oslovi.“ (Za 9,9). Takýto slávostný vjazd kráľa musí byť lemovaný zástupom ľudí, ktorí mu volajú na slávu, ktorí Ho budú vitať ako kráľa.

Vzkriesenie Lazara z hrobu spôsobilo, že sa statisíce pútnikov do Jeruzalema dozvedelo o tomto díve a o tom, ktorý má moc kriesť mŕtvych. Tisíce ľudí putovali z Jeruzalema do Betánie, aby videli Lazaru (J 12,9). A keď potom päť dní pred Veľkou nocou vstupoval na osliatku do Jeruzalema, „veľký zástup“ ľudí vyšiel proti nemu. Eudia nabrali palmovej ratolesti a volali: „Hosanna, požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. Kráľ Izraelovi!“ (J 12,13). Ale aký je to Kráľ? Miesto na bielej paripe sedí na osliatku, miesto triumfu v počte porazených a zabitých nepriateľov — vŕťaz nad smrťou!

Medzi vzkriesením Lazara a slávostným vjazdom do Jeruzalema však bola ešte jedna udalosť: slávostná večera s Lazarom, Máriou, Martou a ďalšími vybranými hostami v Betánie (J 12,1-8). Tri udalosti: vzkriesenie — večera — vchod kráľa — to sú predobrazy troch udalostí v ďaleko väčšom rozsahu, ktoré vykúpený ľud čaká. O aké udalosti ide?

1. VZKRIESENIE LAZARA

Táto udalosť je predobrazom vzkriesenia mŕtvych, keď Pán pride do oblakov pre svoju cirkev (1Te 4,16). Vzkriesenie sa nestalo na diaľku. Pán Ježiš prišiel k dotočnému (Jairova dcera, mládenec z Naimu, Lazar) a vzkriesil ho. Vzkriesenie mŕtvych bude až vtedy, keď Pán pride! Do tej doby mnohí nemocní zomrú.

Ale naše nemoce nie sú k večnej smrti, iba k smrti dočasnej. Mária a Marta — netrápte sa, že Lazar zomrel! On vstane! Milí v Pánovi, netrápte sa, keď vaši blízki odchádzajú z tohto života. Oni budú vzkriesení. A keď by Pán prišiel dnes, potom my žijúci nepredstihneme do neba tých, ktorí zosnuli, ale naraz — súčasne tam pôjdeme. Mŕtvi budú vzkriesení a živí premenení. To je tajomstvo Pánoho prichodu pre cirkev.

2. SLÁVNOSTNÁ VEČERA

Medzi vzkriesením Lazara a slávnostnou večerou uplynul istý čas. S Pánom Ježišom sa stretli všetci blízki — vzkriesený Lazar, aj Mária s Martou, ktoré v dobe vzkriesenia Lazar žil a napokon aj hostia. Čo bude medzi Pánovým prichodom pre cirkev a Jeho slávnym druhým prichodom ako Kráľa viditeľne na túto zem? Bude to večera svatby Baránkovej, ako o nej čítame v Zjavení 19,9. Aj tam bude nevesta, ku ktorej patria vzkriesení (Lazar), premenení (Mária, Marta) — a hostia („povolení k večeri“).

3. PRÍCHOD KRÁĽA

Na druhý deň po slávnostnej večeri Pán Ježiš ako kráľ vstúpil do Jeruzalema. Ako to bude, keď tento Kráľ kráľov vstúpi v sláve na bielem koni, obliečený v rúchu pokroponom krvou, keď Ho budú doprevádzať vojská na bielych koňoch odiati kmentom bielym a čistým (Zj 19,11n)? Celý Izrael uvidí Toho, ktorého prebodli. Izrael bude spasený a voje do tisícročného kráľovstva lásky a pokoja. A kto Ho to doprevádza? Ti, za ktorých položil život. Ukázal to na príklade pšeničného zrna. Ak zrno nepadne do zeme a nezomrie, zostane samé. On prišiel a zomrel za nás, aby nezostal sám, ale aby mal nevestu — cirkev, ktorú predstaví Otcovi, stane sa Jeho manželkou, aby naveky bola s Ním.

A ČO NA ZÁVER?

Veríme, že Pán Ježiš pride? Potom budeme ako On. Ale či nechceme sa Jemu podobať už teraz? Netúžime po tom, aby sme aj my „stratili dušu pre Noho“? Aby sme zomreli ako pšeničné zrno a tak aby skrte nás mohol vziesť klas ovocia k Božej sláve? Čo keby prišiel dnes? Mnohí naši priatelia, známi a možno aj členovia našej rodiny by boli stratení! Myslíme na to? Nuž, nech nás pohľad na prichádzajúceho Pána slávy, Ženícha cirkvi, naplní na jednej strane radostou zo slávnej nádeje stretnutia sa s Ním a na druhej strane túžbou vydávať svoje telá ako živú obet, rozumnú to svätošlužbu Bohu.

Podla preslovu br. D. Goodinga v Ostrave spracoval — jos

Pán Ježiš třikrát korunován:

Korunován slávou a ctí (Žd 2,9)

Korunován trním (J 19,2)

Korunován jako Kráľ (Zj 19,12-16)

Pojďte ke mně (Mt 11,28)

Zůstaňte ve mně (J 15,4)

Učte se ode mne (Mt 11,29)

VĚŘÍCI V RAKOUSKU

Když jsem jednomu bratrovi řekl o svém pozvání na konferenci věřících v okolí Salzburgu v Rakousku, překvapeně se na mě podíval a říkal: „Tam přece shromáždění nejsou, aspoň o nich nevím.“

Pozval mě tam bratr Fred Colvin. V dopise se mi představil jako „muž jedné ženy a otec sedmi dětí“, který pochází ze západního pobřeží Ameriky a před deseti lety se přestěhoval do Rakouska, kde za několik posledních let dal Pán vzniknout asi 13 novým shromážděním. A o nich onen bratr nevěděl.

ODJÍŽDĚL JSEM TEDY DO RAKOUSKA PLNÝ OČEKÁVÁNÍ

Konference se konala v St. Johann v malebném předhori Alp. Jejimi účastníky byli především nedávno obrácení lidé z okolí Salzburgu, ale také hosté z obou částí sjednoceného Německa a dva manželské páry z jižní Itálie. Celkem asi pět set věřících.

Hlavní náplní byl dopis Filipenským. Jednotlivá shromáždění trvala nanejvýš hodinu a půl a v jejich průběhu se volně zapojovali bratři, kterým Pán dal slovo. Velice radostně působilo, když vystupovali bratři, kteří se obrátili třeba před pěti, ale i jen před dvěma či třemi roky a bylo na nich vidět, že je Duch svatý obdaroval učitelským darem. Takových bratří bylo více, někdy se při příchodu na kazatelnu i vzájemně předbíhali. Každý z nich měl jaderné slovo, zpravidla kratší, za jedno shromáždění (hodinu a půl) se jich vystřídal kolem deseti.

Před začátkem jednoho ze shromáždění uvádějící bratr připomněl verš: „Duchové proroků prorokům poddání jsou“ (1K 14,33). Shromáždění vedl Boží Duch a bylo to vidět i na tom, že výklad jednotlivých kapitol (na jednu br. Goodinga) z Irská, který každý ve kapitolu připadala zhruba dvě shromáždění postupoval po verších; každý z bratří se vyjádřil k jednomu dvěma veršům, a další bratr již k dalším.

Bylo radostné pozorovat, jak dobrý organizátor je Duch svatý.

Z obsahu shromáždění uvedu slova, která mě nejvíce zaujala: „Chceš-li pro Pána něco dělat, být mu užitečný, určitě tě to bude něco stát. Ale pokud buď chtít ušetřit, aby tě to tak moc nestalo, bude tě to stát daleko více!“ EVANGELIZUJÍ

Tito nově obrácení (naprosto převažují mladí) lidé jsou velice nadšení pro evangelizaci. Vidí to takto: „součástí normálního křesťanského života je svědec, zejména osobní“. A zvou zájemce, sousedy, známé, kolegy z práce k sobě domů, kde se hovoří o Bohu a jeho úžasném spasení v Pánu Ježíši.

Nedávno uspořádali několik vystoupení ve třech různých městech bývalé NDR (v Jeně a Géré, kde dosud shromáždění nejsou, a v Kamenici). Zájem o Boží slovo projevilo asi dvacet lidí, z nichž mnozí se mezi něm cele obrátili, a nyní je akutní potřeba se o ně starat. Začali se scházet ke čtení Bible, modlitbám a jako osnovu používají kurs br. Gibsona, který obsahuje téma jak je křest, církve, co s pokusením, Boží slovo jako potrava, osobní svědec, Duch svatý, příchod Pána Ježíše a mnohé jiné. Je to práce, která vyžaduje oběti (čas, dojíždět i do jiných míst) a odpovědnost.

JAK NEZESTÁRNOUT?

Pozoroval jsem, že je velice kladen důraz na biblické základy duchovního života a růstu. Ptal jsem se, jak zajistit, aby ta duchovní mladost a svěžest zůstala a zároveň, aby každý mohl stále duchovně růst. A odpověď?

Za prvé: je nutno vytvrat v evangelizaci, když toto úsilí pomine, je to začátek „stárnutí“ duchovního života.

A za druhé: Sbory potřebují důkladnou hutnou duchovní stravu z Božího slova; nejen narychlou vybrat několik veršů a o nich pak hovořit. Vyžaduje to soustavné a plné studium.

Na konferenci byl pozván br. J. Lennox (spolupracovník u nás známého br. Goodinga) z Irská, který každý večer hovořil o Božím kráľovství v minuti, přítomnosti a budoucnosti tak, že pro ně a pro důkladné studium Bible každého nadchl.

—vý

OSOBNOSTI BRATSKÉHO HNUTIA

JOHN GIFFORD BELLET (1795—1864)

V Dubline sa A. N. Groves zoznámil s kresťanom, s ktorým potom uzavrel úzke celoživotné priateľstvo. Bol to írsky advokát John Gifford BELLET. Pochádzal z nábožnej dublinskej anglikánskej rodiny. Obaja jeho bratia boli farári a jediná sestra manželkou farára. Študoval na gymnáziu v Exeteri a potom právo na Trinity College v Dubline. Stal sa tu advokátom, ale túžba srdca ho tiehľa k duchovnej službe, ktorej sa i ako laik cele zasvätil. Práve v jeho dome sa schádzal malý krúžok veriacich, v ktorom sa ocitol Groves.

Bellet bol prvým, komu sa Groves zveril so svojím poznáním o prostom zhromažďovaní sa veriacich v mene Pána Ježiša Krista. S radosťou toto poznanie prijal. Patril tiež medzi prvých štyroch bratov, ktorí v prostote slávili Pána pri Jeho večeri bez prislúhovania i prítomnosti ordinovaného služobníka cirkvi. Okrem neho to boli Darby, Cronin a Hutchinson.

Ako jeden z mála prvých bratov zostal Bellet po celý život v Dubline. Zúčastňoval sa na všetkej činnosti novovzniknutého „bratského hnutia“ i na biblických konferenciach v Powerscoute a Dubline spolu so vzdelenými učiteľmi protestantských cirkví. Napísal traktát s názvom „Krátká úvaha o mrvnej sláve Pána Ježiša Krista“.

V čase vznikajúcej roztržky hnutia bol medzi prvými, čo sa jej snažili zabrániť a po nej ho bolo vidieť v bratskom a priateľskom spoločenstve s bratmi z oboch rozdelených skupín.

Bol to muž vrácej lásky, celým srdcom oddaný svojmu Spasiteľovi a všemožne horlivou podporujúci priekopnícku prácu „bratov“ pri vzniku a šírení bratského hnutia.

EDWARD CRONIN (1801—1882)

V roku 1826 prišiel do Dubline študovať medicínu mladý muž z juhu Írska. Volal sa Edward Cronin. Pochádzal z náboženskej zmiešanej rodiny. Podľa otcu bol vychovaný ako rímsky katolík, hoci jeho zbožná matka bola protestantka. Jej duchovný charakter mal rozhodujúci vplyv na dospevajúceho chlapca. Prv ako sa stal dospelým, odovzdal svoj život Spasiteľovi, vystúpil z rímskej cirkvi a stal sa príslušníkom jedného zboru independentov (nezávislých kresťanov).

Po príchode do Dubline navštievoval mladý Cronin zbyry rôznych independentských cirkví a bol v nich vitaným hostom. V priebehu času však dospel k prevedčeniu, že všetci opravdoví kresťania tvoria jedno Kristovo duchovné telo. Z tohto dôvodu odmietol v Dubline vstúpiť do niektoréj z independentských cirkví, za čo bol vylúčený z ich spoločenstva. Preto si cez nedele v čase bohoslužieb sám čítaval Sväté Písma a uvádzal o nich.

Zakrátko sa ku Croninovi pripojil Edward Wilson, asistent tajomníka Biblickej spoločnosti, neskôr dve Croninove sesternice a ďalší muži a ženy. Tak vznikol druhý krúžok „bratov“ v Dubline. Jeho príslušníci pozdejšie nadviazali spojenie s veriacimi z krúžku v Belletovom dome. Z nich najmä J. N. Darby veľmi ovplyvnil mladého Cronina svojou osobnosťou i učením, takže sa stal jeho stúpencom a nasledovníkom. Zároveň bol svagrom J. V. Parnella, vedúcej osobnosti tretieho dublinského krúžku „bratov“.

Roku 1830 bol Dr. Cronin v skupine, ktorá prišla na pomoc „otcovi misie víery“, A. N. Grovesoci do Bagdadu. V tom istom roku sa zúčastnil na prvom verejnom slávení Pánovej večere bratmi v prenajatej miestnosti na Augierskej ulici v Dubline, z ktorého zachoval dojímavú spomienku.

Po rozdelení hnutia Dr. Cronin patril medzi „uzavretých bratov“, stúpencov Darbyho. Medzi nimi a s nimi pôsobil až do roku 1879. V tomto roku, tri roky pred svojou smrťou, dožil sa najväčšieho sklamania svojho života, keď ho jeho neznášanliví spolubratia nemilosrdne vylúčili zo svojho stredu. Napriek tomu zostal verný nielen Pánovi, ale i bratskému hnutiu, pri zdrode ktorého pôsobil. Zanechal príklad vzácneho sebaobetavého života a služby Bohu i spoluveriacim a bližným.

prípr. jh

Návraty ku VIANOCÁM

Spomínam si na Vianoce, ktoré sme trávili ako malí chlapci spolu s bratom v kresťanskej rodine. Nemávali sme ani stromček, nedostávali sme žiadne darčeky, no predsa to bývali krásne Vianoce. Ani Štedrý večer neboli prívelmi štedrý. Žiadne špeciality, azda až na netradičné makové opekanie. A predsa to bývali krásne Vianoce. Ich stredobodom bol totiž narodený Spasiteľ Pán Ježiš Kristus. Jeho spasenie od večnej záhuby, spasenie pre neho. Vianočné spevy nebývali sprevádzané elektrofonicími efektami, spievali sme len tak prosto, bez sprievodu. Ale aká v tom bola srdečnosť a naozajstná radosť, Narodil sa Kristus Pán, veselme sa...

Tie dnešné Vianoce bývajú omnoho „slávnostnejšie“ a bohatšie. Možno tieto aj také bohaté nebudú, ale kto chce čosi zohnať, čo iný nemá, tak to zoženie za každú cenu. Neviem prečo, ale akosi sa na takéto Vianoce veľmi neteším. Skôr túžim po tých z detsva. Pravda, detské sny sú nenávratne preč, prichodí skôr pomýšľať na Vianoce tam hore, ale ak by som tu ešte mal byť, rád by som sa vrátil k naozajstným Vianociam. Hoci bez snehu, bez zvoncov, bez prskaviek a pulóvrov. Želal by som si, aby sa v mojom vnútri odohral ten nádherný silnoverat, keď sa tam narodí veľký Pán a Knieža pokoja.

Mnohým sa azda budú zdať moje sny staromódne a „proti-detské“. Ved' aspoň deti chčú mať na Vianoce tie najkrajšie spomienky. Ako im len žiaria očká, keď v ligote svetiel a svietielok si rozbalujú tisícové dary! Možno im žiaria očká, ale v ich srdiečkach nie je narodený Kráľ kráľov. Možno je tam len malý Ježiško, ktorý má plnú nošu dobrôt, ale nepoznáme veľkého Darcu lásky a večného života. A tak iba obyčajne túžim: Vráťme sa ku Vianociam... jk

Věřící u sousedů

Začátkem listopadu se v Ostravě setkalo několik mladých bratří a sester z několika zemí okolo nás. První takové setkání se konalo v březnu v Drážďanech (viz ŽS 90/3). Tentokrát byly zastoupeny tyto země: Polsko, Maďarsko, Německo, Jugoslávie, Francie a Sovětský svaz. Jednací řečí byla angličtina a nahlas se překládalo jen do maďarštiny.

Zajímavé informace přišly z Francie, kde se skupinka věřících zaměřila na evangelizaci mezi mladými lidmi a v současné době je v nejbližším okolí Paříže asi 18 nových sborů. Mnozí z nás museli obdivovat, že bratři, kteří cítí odpovědnost za sbory, se každý pátek ráno, dříve než jdou do práce, scházejí a společně hovoří a modlí se za sbory. Jde přitom většinou o mladší bratry, protože ve sborech vůbec převládají mladí.

Další nevšední zajímavosti je situace v Sovětském svazu. Naši hosté byli ze Zakarpatské Ukrajiny, z Mukačeva a vypravovali, že do lázní v jejich okolí se jezdí léčit lidé z celého Sovětského svazu. Mají možnost jim pořádat evangelizační programy i rozdávat literaturu. S pořádáním vystoupení jim pomáhají bratři a sestry z Maďarska. Literatury je však velmi málo. Kdyby se přivezl snad i milión Biblí, stačilo by to jen na krátkou dobu. Zástupy lidí Biblí v životě neviděly, jsou nadšení, když si má ní mohou sáhnout, nebo ji jen chvíliku podržet v ruce. Společně jsme přemýšleli, jak lze pomoci. Bratři z Německa věděli, že ruské Bible jsou velmi dražé, ale snad by je bylo možno nově vytisknout v Maďarsku nebo v Československu, kde jsou tiskařské práce levnější než na Západě. S dovozem Biblí nemusí být problém. Stačí jen mit povolení ze sovětské strany a bratr z Mukačeva ujišťoval, že to dnes již není problém.

Dále se hovořilo o připravované evangelizaci v Sofii, kam by naši mladí věřící lidé měli jet na čtrnáct dní v srpnu příští rok. Z Bulharska nepřijel nikdo, protože ti, kdo by byli mohli, byli v současné době v Anglii, aby se naučili anglicky. Víme však, že i v této zemi je nyní velký hlad po Božím slovu a dveře jsou otevřené. Potřebuje naši modlitebnou podporu. vý

Správné měřítko

Jak by to asi vypadalo, kdyby si lidé seřizovali hodinky jen podle svých přátel? Rázem by bylo po přesnosti a nedokázali bychom se dohodnout. Přesný čas musíme nastavovat podle absolutního měřítka, např. podle signálů v rozhlasu. Je to zcela běžná praxe, kterou se řídíme všichni, aniž bychom nad tím nějak přemýšleli.

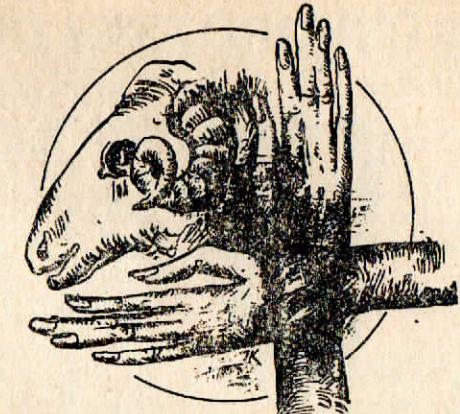
V praktickém životě se hodně lidí řídí tim, co vidí u druhých. Sotva o tom přemýšlejí, jen napodobují jiné. Důležitou roli zde sehrávají masové sdělovací prostředky. Avšak zde je určitě nebezpečí. S trochou vytřvalosti lze veřejnost přimět k tomu, aby akceptovala to, co je předkládáno jako dobré a žádoucí. Na tomto principu je postavena reklama.

Kdo anebo co je měřítkem tvého života? Pán Bůh ti daroval život a až dodnes tě zachovává. Bude ho však jednou od tebe vyžadovat a posuzovat. Ať už byl podle tvého názoru dlouhý či krátký, aktivní nebo zkažený, užitečný nebo promarněný, bude rozhodujícím kritériem Božího soudu jediné: Vedl kolem kříže Pána Ježíše? Je poznámenán skutečnosti znovuzrození?

Nečekej, až se budeš muset objevit před Bohem, abys zjistil svůj věčný úděl. Pak už bude pozdě cokoliv na něm změnit. Koriguj už teď svůj život podle toho, co nám Bůh ve svém slově sdělil, a ne podle lidských měřítek a nápadů. Nastav své „životní hodiny“ podle času „věčnosti“.

„Sleduj stopy svých nohou, všechny tvé cesty ať vedou správným směrem“ (Př 4,26). „Cesty člověka jsou Hospodinu zřejmé, on sleduje všechny jeho zločiny“ (Př 5,21).

Obrázek

*Kdys obrázek
jsem mival
v duši se mi vryl
když dětinně
jsem snival
bych též na něm byl*

*Kráčel na něm
S pasitelem
svým ovečkám znám
jehnátko v náručí
měl —
to jsem byl já sám!*

*Ten obrázek
jsem střežil
bych ho neztratil
s Ním v Boží
Lásku věřil
ze všech dětských sil*

*Když důvěřuje
dítě
raduje se již
spoléhá
svatosvatě
nechápe však kříž ...*

*Nuž — květy jara
zvadly
léto zastřel stín
vsled listy stromů
spadly
podzimem mi v klin*

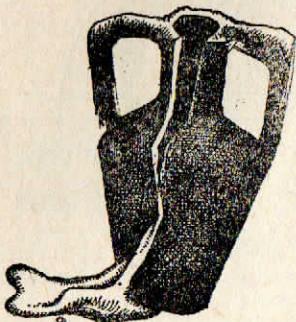
*Vše zimou končí
v hrobě
když jsem ztratil Tě
ve světě — hřichu —
v sobě
Lásku v Golgotě!*

*Smím vrátit se
v ty chvíle
v dětské výry lék
zas vidět
nenadále
malý obrázek ...*

*Je vzácnější
než býval
z duše nezmizel
Ježíš jak
jsem Ho vidal
na srdci mne měl!*

kk

OSVOBOZENÍ DUCHA

Má-li být „vnější člověk“ potřen, je nezbytné úplné posvěcení. Tím však problém naší služby ještě není vyřešen. Posvěcení je pouze výraz naší ochoty dát se do Božích rukou. Může proběhnout během několika minut. Nemysleme si však, že během této kratičké chvíle Bůh může svá jednání s námi dokončit. Naše ochota oddat se plně Bohu je jen startem na duchovní cestě. Je to, jako když člověk vstoupí branou. Po posvěcení následuje výchova Ducha svatého — a tu lze připodobnit cestě. Jen posvěcení spojené s výchovou Ducha svatého z nás může vytvořit nádoby vhodné k použití našim Mistrem. Bez posvěcení narází Duch svatý při naší výchově na překážky, ale posvěcení nemůže jeho výchovu nahradit.

Výchova Ducha svatého je dokonalá. Často se s údivem díváme, co se to s námi děje. Kdybychom byli ponecháni sami sobě, mohli bychom se zmýlit v tom, co je pro nás nejlepší. Mnohdy myslíme, že tak tvrdý zásah v našem životě nebyl nutný. Často na nás jeho výchova dolehne zcela nečekaně, bez jakýchkoliv varujících náznaků. Působení Ducha svatého v mašich životech má totiž pozitivní i negativní stránku, konstruktivní i destruktivní fázi. Od okamžiku znovuzrození v nás je Duch svatý, ale náš „vnější člověk“ ho často zbavuje svobody. Je to jako když chceme jít v nových botách, které nás tlačí. Pán Bůh proto používá takový způsob naší výchovy, který On považuje za účinný, aby odstranil všechny překážky, které nejsou podrobeny našemu „vnitřnímu člověku“.

Vzpomínáme na výrok Písma, že dva vrabečci se prodávají za peníz (Mt 10,29) a pět vrabečků za dva peníze (L 12,6). To byla jistě nepatrná cena. Navíc byl pátý vrabeček zdarma. Ale „žádný z nich nepadá na zem bez vašeho Otce. Amo, i vaše vlasy na hlavě jsou sečteny“ (Mt 10,29). A nejen že jsou spočítány, ale Pán Bůh ví i o každém z nich. Proto můžeme být jisti, že Pán Bůh řídí i všechny naše okolnosti. Nic není náhodou. On ví, jakou konkrétní věc s sebou přináší problém na naší duchovní cestě. Proto zařídí okolnosti tak, abychom na ni jednou, dvakrát i vícekrát narazili. Repláme-li, pak jsme vážně selhalí při rozpoznání Jeho ruky. Myslime-li si, že nás potkalo neštěstí, nevímme nic o výchově Ducha svatého.

Af už jsou věci, ke kterým jsme připoutáni, jakéhokoliv druhu, Pán Bůh s nimi bude postupně jednat. Ba ani tak triviální věci, jako oděv, jídlo a pití nemohou uniknout péci Ducha svatého. Ani jedinou oblast našeho života nenechá bez povšimnutí. Někdy s námi jedná prostřednictvím jiných lidí, třeba tak, že musíme být trvale s někým, na koho se hněváme nebo kým pohrdáme, anebo na koho žárlíme. Anebo s těmi, koho máme rádi. Cílem výchovy Ducha je odhalení naší nečistoty, „smetí“, které je v nás. Pak teprve poznáme, jak velký vliv měly vnější věci na naš vnitřní život.

Boží ruka se může dotýkat i obzoru naší myslí. Zjistíme, že naše myšlenky jsou zmatené a nekontrolované. Předstíráme, že jsme moudřejší než jiní. Pak Pán Bůh dovolí, abychom narazili do zdi a upadli do prachu — a my poznáváme, jak jsou naše myšlenky neusporejdané. Po takové výchově zastavíme proud nevhodných myšlenek asi tak, jak ucukneme rukou před plamenem.

Pán Bůh dále řídí okolnosti našeho života tak, aby zasáhl naše city. Mnoho lidí se jimi nechá zcela ovládat. Jsou-li v euforii, nejsou k udržení. A když jsou

v depresi, není možno je ani potěšit. Celý jejich život je zmitán mnohdy protichůdnými city. Jak to může Pán Bůh napravit? Postaví je do takové situace, kdy ani v povznesení se neodváží být příliš šťastní, ani být příliš smutní, jsou-li sevřeni. Nakonec budou závislí jen na Boží milosti a budou žít z Jeho smilování, ne z nestálých citů.

Největší problém nám dělá otázka naší vůle. Pán Bůh musí vypůsobit, aby naše vůle byla jemná a poddajná. Lidé silné vůle jsou totiž přesvědčeni, že jejich pocity, způsob jednání i úsudek jsou ty správné. Přemýšlejme, za jakých okolností získal Pavel milost, o které říká ve Fp 3:3 toto: „Nedoufejte v těle...“ Pán Bůh nás tedy musí dovezt tak daleko, že už nemůžeme dál spolehat na vlastní úsudek. Připustí, že musíme nést vážné důsledky svých vlastních rozhodnutí. Cílem této výchovy je, abychom přestali důvěřovat sami sobě.

Tuto Boží výchovu potřebujeme všichni. Podíváme-li se zpět do minulosti, jak Pán Bůh jednal s naší nespolehlivostí, pýchou a sobectvím, pochopíme smysl toho, co nás potkalo.

Kromě výchovy vnějšími okolnostmi nás Duch svatý vychovává **zjevením**. Otevírá nám Boží slovo. V listě Židům čteme: „Živá je zajisté řeč Boží a mocná, a pronikavější nad všeliký meč na obě strany ostrý, a dosahuje až do rozdelení i duše i ducha i kloubů i mozku v kostech, a rozeznává myšlení i mínění srdce“ (4,12). Boží slovo je **živé**. Čteme-li je a nepůsobí-li na nás „živě“, pak je nevidíme. Z toho lze vyvodit: poněvadž Boží slovo je živé, pak ten, kdo je slyšel a nežije, vlastní Boží slovo neuslyšel.

Boží slovo je dále **mocné**. Dokáže splnit své poslání u člověka. Nevrátí se prázdné, ale zvítězí a splní daný úkol. Není pouhým slovem, ale Slovem, přinášejícím výsledky.

Co v nás Boží slovo koná? Proniká (dosahuje) a rozděluje. Je pronikavější než oboustranně nabroušený meč. Má podobný účinek ve vztahu k duši a duchu jako meč ke kloubům a morku v kostech. Klouby a morek jsou hluboko v našem těle. Oddělit klouby znamená radikální zásah, oddělit morek znamená rozbití kosti. Něco podobného může vypůsobit tento dvousečný meč v našem duchovním těle. Jen dvě věci se oddělují obtížněji než klouby a morek — a to duše a duch. To nedokáže ani sebeostřejší meč. Vždyť ani pořádně nedokážeme rozlišit, co je duše a co je duch. Písmo nám ale říká, že tento úkol dokáže splnit živé Slovo, neboť je ostřejší než dvousečný meč. Boží slovo je živé, mocné, dovede rozdělit a proniknout. Jak se to projeví? Četli jsme: „rozeznává myšlení i mínění srdce“.

„Myšlení“ vede k tomu, co je v našem srdci a „mínění“ k našim motivům. Tak může Boží slovo rozlišit to, co myslíme i to, co naše myšlení motivuje. Zasáhne-li světlo Božího slova naši duši a ducha, odhalíte myšlení i záměry svého srdce. Pak padnete před Pánem a zvoláte: „Ó, Pane, teprve teď vidím, že to pochází opravdu z mého vnějšího já. Jen tvé světlo dokáže spolehlivě oddělit mé vnější já od vnitřního člověka!“

Milovaní, jen ti, kdo žijí ve světle Slova, znají své srdce. Nikdo jiný z lidí! „Prohlédneme“ teprve až s příchodem Božího slova. To nás odhalí jako lidí, kteří jsou zaměřeni na sebe samotné, kteří hledají vlastní uspokojení a vyniknutí. Jak požehnané je Slovo, které nás srazí k Jeho nohám!

Rozdělení duše a ducha tedy závisí na osvícení. Znamená to, že můžeme vidět to, co vidí Bůh. On vidí to, co my jinak nevidíme. Běžně jsme slepí k tomu, co patří nám a myslíme, že je z Boha něco, co ve skutečnosti není. Ale v tomto světle odsoudíme to, co jsme předtím považovali za skutečně dobré a správné. Poznáváme najednou, že to, co jsme pokládali za duchovní, je ve skutečnosti tělesné a duševní, že to, o čem jsme si myslí, že pochází od Boha, ve skutečnosti vypadá z nás samotných. Taktéž pronikavý pohled nás zbaví mrtvého závazí vlastního já. Mluví-li Bůh, nečeká na to, co vykonáte. Boží slovo je skutečně živé a účinné!

Milovaní, prosme opravdově, aby církev poznala Pána Boha hlouběji než dosud, aby Boží děti byly v něm stále plodnější. Pán nás chce dovést až k bodu, kdy bude správná nejen naše zvěst evangelia a učitelská služba, ale i my sami budeme takovi, jakými nás Pán Bůh chce mít. On věnuje mnohem větší pozornost tomu, co vychází z našeho nitra, než tomu, co říkáme. Jestliže jsme zdůraznili význam potření a potlačení vnějšího člověka, dávejme pozor, abychom se to ne-snažili dělat uměle. Někomu se může zdát, že jeho vnitřní člověk je stále ještě slabý. Nepros za sílu, aby se to zmnilo, vždyť Písmo přikazuje: „Bud silný!“ Je-li zlomen tvůj vnější člověk, můžeš být silný, kdykoliv si to přeješ. Problém sily je vyřešen zároveň s problémem vnějšího člověka. Pán říká: „Bud silný!“ a ty v Něm můžeš říci: „Jsem silný!“ Vnitřní člověk bude vysobozen v okamžiku potření vnějšího člověka. To je cesta vedoucí k Boží službě.

Watchman Nee

Ked nebudeste ako deti

Na predposledný augustový týždeň tohto roku nikdy nezabudnem. Bol som niekoľko dní na „pobytie“ s deťmi v rodine milého brata Jancu v Martine-Stráňach. Bolo tam 12 detí vo veku od 5 do 12 rokov, z toho iba dva a chlapci: 6-ročný Robko a 10-ročný Janko, môj syn. Ked sme sa v sobotu večer opýtali detí, ktoré už patria Pánovi Ježišovi, zdvihli sa iba tri ruky. Vedeli sme, že musíme zmeniť pôvodný predmet úvah z duchovného rastu na evanjelizáciu. A tak sme postupne hovorili o farbách v Písme. Ako že čierna je farba hriechu, červená – farba krvi Pána Ježiša, modrá je farba Božej milosti a lásky, až po farbu zlatú, ktorá hovorí o zlatých, nebeských uliciach, kde sa stretnú všetci vykúpení krvou Baráňkovou. Deti sa naučili o týchto farbách narychlo zloženú úplne novú pesničku a neustále si ju spievali: na dvoře, v autobuse, na ulici, vo vlaku. V pondelok sme robili evanjelizáciu pre evanjelickejho uja jarára v Blatnici, ktorý povedal, že je nás brat v Kristu. V utorok sme spievali naše piesne katolíckym sestričkám a pánovi dekanovi v Kláštore pod Znievom. Všetkým stekali dolu tvárou slzy dojatia zo svedectva detí o Pánovi Ježišovi a Jeho láske. V stredu sa dve dievčatká vo veku 11 a 12 rokov zo Žiliny rozhodli odovzdať svoje srdiečka Pánovi Ježišovi. (Vraj sa už obrátili aj ich rodičia a navštěvujú naše zhromaždenia v Žiline. Vďaka Pánovi!). Vo štvrtok sme robili program evanjelia pre starých a chorých ľudí v dome dôchodcov v Turčianskych Tepliciach. Prvý raz v živote som pritomných asi sto duší vyzval, aby zdvihol ruku ten, ktorý chce odovzdať svoj život Pánovi Ježišovi a príst do neba. Zdvihlo sa vyše 80 rúk. Potom sme sa spolu modlili a deti im spievali na cestu novým životom. Verím, že niektorí z nich sa naozaj úprimne obrátili a stretne sa s nimi u Pána. Toto dňa sa rozhodli pre Pána Ježiša aj ostatné deti z našej skupiny. Bola to úžasná radosť v nebi i medzi nami. V piatok sme ešte predviedli „zostrih“ nášho programu na oddelení sociálnej starostlivosti ONV v Martine. Jedenásť pracovníkov tohto útvaru počúvalo zvest o Božej láske. Po týždni sme sa rozchádzali do svojich domovov v rôznych miestach Slovenska. Všetci sme boli šťastní a nadšení. Uvedomili sme si pravdivosť slov Pána Ježiša: „... ked nebudeste ako deti, nikdy nevojdete do nebeského kráľovstva“. A my sme ho v tom augustovom týždni preživali. Nech je za to nás Pán a Spasiteľ oslavěný.

jk

Bible je jako bohatý důl. Ale žádný důl nedá své bohatství bez práce.

BILANCOVÁNÍ

je nevyhnutelným ukazatelem prosperity v kterémkoliv odvětví lidského života. Zejména v době dnešního ekonomického myšlení pro přechod k tržnímu hospodářství. Potřebujeme je právě na konci roku, abychom se mohli připravit pro úspěšnější novoroční start. Samozřejmě nejen v oblasti praktického pozemského života — ale zejména v duchovně-mravném povolání „účastníků nebeských zaslíbení“

Žel, často neutěšené a marně bývají naše bilance v osobním i sborovém životě pro mnohá „manka“, vzdor všem štědrým „investicím“ Boží milosti, již jsme se do dnešní doby těšili...

Kolik jen bylo těch „dobrých předsevzetí“ — při nichž pouze zůstalo — a jak málo bylo těch, které se nám podařilo uskutečnit! A přece nám vždy zůstávají NOVÉ PERSPEKTIVY „Božího bilancování“ a „Boží prosperity“ v životě víry!

GEDEONŮV život byl pojmenován a ochromen celkovou deprezí — bázlivostí a komplexy vlastní osobní a rodové bezvýznamnosti s výraznou nedověrou v novou Boží milost (Sd 6).

Ač Gedeon s něčím podobným ve svém životě vůbec nepočítá — bere jeho neutěšenou bilanci sám Bůh ve své milosti do svých rukou, protože tento muž je jeho povolaný a vyvolený pro své skryté kvality. Tak působí Boží moc v jeho životě nové doufání, přijímá novou investici Boží milosti a objevuje silu vítězného života víry Boží!

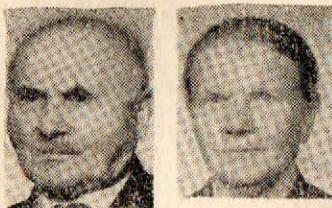
SAMSONŮV život má od počátku optimální podmínky ve slavném nazarejství s výjimečným obdarováním Božím pro vysvobození Izraele. Přesto, či — právě proto snad — je provázen lehkomylností, pokoušením Boha a sexuální neukázností, v níž upadne do područí zrádné ženy — až do své bezmocnosti slepoty, řetězů hanby a otroctví. (Sd 16) Když Samson už prakticky s milostí Boží nemůže počítat pro zmaření všech svých životních šancí — vstupuje do této jeho bilance sám Bůh — a odpovídá na jeho pokání největší mocí a vítězstvím Božím v životě „svého Nazarejského“ (Sd 16,28-31)!

JONÁŠŮV život je charakteristicky nadřazeným alibismem, tvrdým srdecem, zjevnou neposlušností a vztourou — v níž dokonce touží po nezdaru vlastního díla Boží milosti, k němuž byl proti své vůli donucen. Tak jedinečné obdarování a tak zavilý vzdor v nemožnosti vlastního svéhlavého sebeuplatňování! Jak úžasný je Boží vstup do jeho „hořkého bilancování“ — a velikost Milosti a Lásky Boží, která slaví u svého milovaného proroka větší triumf v jeho srdeci než v mísíčním díle (Jon 4,9-10)!

Přibližujeme se k předělu další doby milosti v našem životě. Nechceme se zabývat svými smutnými „duchovně-morálními manky“ jinak, než je vyznávat ve zkroušeném srdeci a s potřeným duchem svému Pánu (Ž 51,19), a děkovat mu za vše a ze všeho, čím nás ve své milosti dosud obdařil a daří ... Také nechceme „spokojené“ — až „bohorovné“ bilancování našich domnělých „úspěchů“ či „zásluh“ ve „službách“ našemu vlastnímu sebeuplatňujícímu se JÁ, či sebeoprasovujících se „dobrých skutků“, jejichž seznam si naše „spokojené svědomí“ tak rádo registruje ..., ale vykročit ve výděčné výře ve skutky, které nás Pán pro nás sám připravuje — abychom do nich vcházeli — s čistým srdcem! (Ef 2,10). Vždyť jsme přece JEHO DÍLO jsouce STVOŘENI v KRISTU JEŽÍSI právě k Božímu bilancování v našem životě — k JEHO CTI a SLÁVĚ!

kk

UZDRAVOVANIE, STAROBA, VEČNOSŤ

Pred nejakým časom sme mali možnosť pohovoriť si s milým bratom Ondrejom Peterským a s jeho manželkou Zuzanou (oba jahna obrázkoch) na najnovšiu aktuálnu tému, vyjadrenú v nápisu. Bratovi Peterskému už minulo v apríli t. r. 86 rokov a sestre vo februári 83 rokov. Obaja sú už vo veku, keď sa toho dosť pamätá. Obaja sú poznačení rôznymi nemocami tela, ale ich duch je zdravý a svieži, za čo sme Pánovi veľmi vďační.

Problém uzdravovania nie je nový. Už aj v minulosti boli mnohí, ktorí sa v mene Pána Ježiša pokúšali uzdravovať. Nedávno u nás pôsobil Steve Ryder z Austrálie. Brat Peterský k tomu hovorí: „Nechcem to ani odsudzovať a ani schvalovať. Ak sa tam zvestuje evanjelium, treba to len uvítať. No, je ofázne, či je to podľa Písma, aby sa uzdravovalo len v hale, kde je Ryder a len v tom čase, kedy to chce on. Pán je predsa ten istý, ako v minulosti a keď chce, môže zasiahnuť aj v našej izbe a na našej posteli. Hlavné je, aby sa diaľa Jeho vôľa“. „Ja som už skoro tri roky nevládnu, porazená,“ hovorí sestra Peterská, „ale nikdy som nepresadzovala svoju vôľu. Keď ma Pán vedia takoto cestou, chcem sa Jeho vôľi podriadiť. Ak by ma chcel uzdraviť, bola by som Mu za to vďačná. Ale keď On chce, aby som bola takto, aj to vďačne beriem z Jeho ruky.“ To je správny postoj kresťana. V mnohom sa môžeme od postoja milých Peterských poučiť. Veď nikde v Biblia nečítame, že Pán chce, aby všetci ľudia boli zdraví. Ale čítame, že chce, aby všetci boli spasení a prišli k poznaniu pravdy. Veď čo by sme mali z toho, keby sme mali perfektné zdravie a naša duša by šla na zahynutie. To by predsa nebolo žiadne riešenie. Najprv nám má Isf o záchrane duše pre večnosť a telesné zdravie je až potom, na druhom mieste. Pravda, mnohi boli aj telesne uzdravení, dokonca zázračne. Ak uznáme, že to bola Božia práca a nie ľudska a zmení to aj život uzdraveného, radšej kladieme ruku na ústa, skôr, akoby sme vyrieckli súd.

Brat i sestra Peterskí svorne hovorili, aká je staroba zlá. Presne sa naplnujú slová Písma, že prestanú mlieť mlyny, zatemnia sa okná... Mnohí z nás to prežívame spolu s nimi. Tomu sa nikto z nás nevyhne, ak pravda ho Pán nedovolí skôr. No aj v čase staroby nie je kresťan bez opory. Pán rozumie aj tomu doboviu v živote svojich. S Ním je cesta schodnejšia a radostnejšia. Škoda tých, ktorí ani v starobe nemajú svoju oporu v Bohu. „My obaja nevládzeme, ale sa opierame o vševládneho Boha a Spasiteľa Pána Ježiša Krista a tak aj my môžeme vyznať s apoštolum Pavlom — všetko vládzem v tom, ktorý ma posilňuje, v Kristovi...“ zhodne hovoria brat i sestra.

Napokon večnosť. Ale ešte skôr Pánov príchod. „Tak radi by sme boli, keby sme nemuseli ísť cestou smrti, keby prišiel Pán Ježiš“, to je želaní oboch. Tešia sa na večnosť, ved budeme tam vedno s Pánom. Tam sa zideme, veriaci zo všetkých strán a dôb a už nikdy sa nerozlúčime. Ale kým sme ešte na tejto zemi, musí nás zaujímať osud neobrátených, ktorí majú večnosť trávíť v zahynutí. Má-

me okolo seba mnoho aj nám drahých ľudí, ktorí ešte nie sú spasení. „Modlíme sa za všetkých nezachránených, pripravujeme sa na večnosť každý deň. Vieme, kde ju budeme tráviť, že to bude v nebeskej vlasti. Radi by sme tam však sli spolu po dlhej a krásnej spoločnej púti“ — tak túžia milí brat a sestra Peterski.

Lúčili sme sa so želaním, aby sa k nim Pán priznal a šťastne ich viedol k využeným cieľom.

JK

Pánovi Ježišovi sa zaľúbilo povolať k sebe nášho milovaného brata ŠTEFANA KOŠUTHA z Popradu dňa 10. 11. 1990. Ešte týždeň pred smrťou prišiel do Batizoviec na zhromaždenie svojim autom, dobrovoľník pri pamiatke i modlitbou ukončil zhromaždenie. Pán ho obdaril zdravou myšľou i duchovnou aktivitou až do konca života. I v šedinách prinášal ovocie ako strom zasadnutý pri potokoch vody. Odišiel ako plný klas v nedežitom 91. roku života. Pána verne nasledoval od 18. rokov. Pokora, tichosť a láskavosť, hľadajúc a pôsobiac pokoj, holi ozdobou jeho duchovného života. Odišiel tam, kde už niesť súz, ani smrť, ani žalosti, ani kriku, ani bolesti. Tam, kde pre radosť zabúdajú sa drievne veci života na zemi. Veľká účasť na pohrebe potvrdila jeho vzácný prístup k Ľuďom, ktorým nezostal dĺžny slov evanjelia. Smútok jeho troch deiľí, ako aj smútok spoluveriacich je premáhaný krásnymi spomienkami na jeho príkladný život. Nasledujme takých vodcov viery. —Or

Pánu života a smrti se zalíbilo povolať do své nebeské slávy naši drahou maminku, manželku, babičku, prababičku a sestru Marii Heryánovou ve věku 77 let. Odešla náhle dne 11. 10. 1990. Ve svého Spasitele uvěřila dne 29. 1. 1933 a po celý život — 57 let — Mu věrně sloužila. Přivedla k Pánu celou svoji rodinu a v jejím bytě se konala shromáždění ve Valašském Meziříčí, Lučenci a přes 30 let ve Sternberku. Po dlouhých 23 roků se trpělivě modlila za svého syna, podobně

jako neodbytně prosila vdova nepravého soudu tak dlouho, až ji nakonec vyhověl, aby měl od ní pokoj (L 18.1-7). Pán jí nejen vyhověl, ale dal jí milost, že se slavného vyslyšení svých modliteb směla dožít a radovat se z něho ještě 8 let. Její nepřítomnost nepocitují jen její nejbližší, ale široká veřejnost. Bude ji postrádat mnoho lidí, jimž sloužila slovem i skutkem lásky a bude chybět i ptáčkům a zvěřátkům v lese i na ulici, o ktoré rovněž s láskou pečovala. Kdo jste ji znali, věnujte jí společně s námi tichou vzpomínu. Rozloučení se konalo v obřadní síni a na hřbitově ve Sternberku, dne 18. října 1990. —ph

17. novembra 1990 sme sa v Borskem Jure rozlúčili s milou sestrou Karolínom Machatovou, ktorú si Pán povolal do nebeského domova vo veku 86 rokov. Sestra Machatová bola známa ako verná nasledovníčka Pána Ježiša Krista od svojej mladosti. Spolu so svojím manželom prežili vzorové obrátenie a boli Pánovi verní až do konca pozemskej púte. Teraz sú už spolu a tam sa s nimi stretнемe. Nech Pán poteší zarmútených a dá milosť najmä ich deťom, za ktoré sa toľko rokov modlili, poznaj záchrannú a vyslobodzujúcu pravdu.

jk

7. augusta 1990 rozlúčili sme sa s našim milým bratom Ondrejom Vaňkom zo zboru Krpeľany. Obrátil sa na sklonku života, bol však verný Pánovi. Dožil sa skoro 82 rokov života.

11. septembra 1990 odprevadili sme z časnosti do večnosti milú sestru Zuzanu Štepitovú v Pribyline. Dožila sa 83 rokov života. Spominame si na jej vernú službu všetkým, najmä domácim viery. Ďakujeme za ňu Pánovi.

22. septembra 1990 náhle odišla k svojmu Pánovi vzácná a milá sestra Anna Korčeková zo Sučian pri Martine, vo veku 69 rokov. V jej domácnosti bývalo mnoho rokov zhromaždenie. Pán jej ochotu bohatu odmení.

POSLOUCHÁTE MONTE CARLO?

Koncem listopadu t. r. byl v Brně ustaven řídící výbor pobočky kresťanské rozhlasové společnosti TWR Monte Carlo pro české země.

Všechny organizační záležitosti uslyšíte v pořadu Magazin 31. 12. 1990 v 18 hodin na vlnové délce 41 m. Právě do tohoto pořadu potřebujeme podněty z vaší strany, především aktuality ze sboňového života, evangelizační práce, zkušenosti, svědectví apod. Tyto informace je nutno dát v čas. Připravujeme se i na tvorbu dětských pořadů a biblických úvah. S touto činností jsou však spojeny i finanční výdaje. Činnost TWR je nevýdělečná a je závislá na vašich darech. Je to jedinečná příležitost, jak nést posluchačům poselství evangelia a slova potěšení spolu vykonpeným. V minulých letech jsme byli vděčními příjemci této služby, nyní máme možnost i zodpovědnost spolupráce.

Ve všech otázkách týkajících se TWR pište na adresu: Aleš Bartošek, Velkopavlovická 9, 628 00 Brno. Bankovní spojení pro vaše dary: Komerční banka Brno, č. ú. 167 148-761.

20. septembra 1990 bol na ministerstve vnútra SR zaregistrovaný vznik Kresťanskej rozhlasovej spoločnosti TRANS WORLD RADIO — SLOVAKIA. Spoločnosť je sesterskou organizáciou známej rozhlasovej stanice TWR Monte Carlo, ktorá dlhé roky aj u nás požehnane slúžila kresťanským posolstvom v českom i slovenskom jazyku.

144

TWR Slovakia si kladie za základné ciele:

- Šírenie evanjelia (radostnej biblickej zvesti) prostredníctvom rozhlasu, televízie a iných masovokomunikačných prostriedkov.
- Kresťansky orientovaná poradenská služba duchovného charakteru.
- Spolupráca s kresťanskými cirkvami a kresťanskými spoločnosťami pri napĺňaní cieľov spoločnosti.

V dňoch 26. 10. až 11. 11. 1990 sa uskutočnili v niektorých slovenských mestách informačné stretnutia pracovníkov TWR Monte Carlo a TWR Slovakia so svojimi poslucháčmi.

Prvé stretnutie bolo v piatok 26. októbra 1990 v Závodnom klube odborov v Bardejove, druhé 29. októbra 1990 v PKO v Prešove. Ďalšie boli v Košiciach, Michalovciach, Poprade, Liptovskom Mikuláši, Banskej Bystrici, Leviciach, Starej Turej a v Bratislave. V druhej časti budú stretnutia aj v iných slovenských mestach.

V súčasnosti už naplno pracuje programová komisia, ktorá bude prvé programy vysielat už na Vianoce. Od 1. 1. 1991 to už budú pravidelné programy TWR — Slovakia. Sídлом spoločnosti je Bratislava, Vajnorská 21. Medzi vedúcich pracovníkov patria Ľubomír Vyhnanek, Dalibor Krupa, Ján Kučera, Ján Juráš a Ondrej Eupták.

jk

PROSTĚJOV:

Výhodné zaměstnání je ve školní družině s dvoupokojovým bytem ve sborovém domě v Prostějově. Tamtéž je pro věřící rodinu s dětmi k dispozici třípokojový byt. Informace si vyžádejte na adresě: Josef Slepánek, Mánesova 28, 798 01 Prostějov, tel. 2866.

Již podruhé se letos konalo v pražském sboru slavnostní křestní shromáždění. Poprvé to bylo 21. 4., kdy bylo pokřtěno 8 bratří a sester, podruhé se tak stalo v neděli 11. 11., kdy bylo pokřtěno 11 věřících z Prahy, Karlových Varů, Plzně a Březové. Jsme vděční našemu Pánu za duše, které On povolává k sobě. Zvláštní radost máme z toho, že se jedná o mladé lidi, z nichž mnozí se nenařodili v rodinách věřících rodičů. Těšíme se také z toho, že na křtu bylo přítomno několik mladých bratří a sester, kteří svůj život Pánu Ježiši zasvětili teprve nedávno a na svůj křest se teprve připravují. Kéž Pán žehná a přidává stále nové duše do své církve.

Vd

Vydavatelství Kresťanských sborů Ostrava informuje:

V současné době jsou v tisku tyto publikace:

1. Ferfeckí S.: Byl jsem svědkem Jehovovým, II. vydání
2. Kučera Ján: Pozri sa hore, človek (básne v cene 25,— Kčs)
3. Kučera Ján: Farebné evanjelium (evang. pomůcka v ceně 5,— Kčs)
4. Rafajová M.: Pohádky
5. Turoň D.: Učme se moudrosti (16 stran omaľovánek na verše z knihy Přísloví)
6. Jones L.: Kázanie na vrchu, I. diel.

Tyto publikace si můžete objednat na adresu vydavatelství Bořivojova 29, 718 00 Ostrava-Kunčičky.

Kdo se chce dočkat ovoce, nemůže trhat květy.

**Nezáleží na tom, co člověk ztratí, jestliže zachrání svou duši.
Jestliže však ztratí svou duši, nezáleží na tom, co zachrání.**

Z obsahu XXII. ročníku:

BIBLICKÉ VÝKLADY

- Písmákum — 2, 30
 Nedela — 6
 Osvobození ducha — 8, 28, 65, 86, 109, 138
 Pokorně chodit se svým Bohem — 12, 27, 52
 Bůh je láska — 14
 Naše srdce — 49
 Kristus a jeho moc — 53
 Prvorodený — 73
 Ukrížovanie — 84
 Modlitba — 121
 Pokorte sa pod moenú ruku Božiu - 123
 Znaky nového života — 130
 Lazar ako predobraz vzkriesenia - 131
 Bilancování — 141

EVANGELIZACE A SVĚDECTVÍ

- Poslední šance — 15
 Slovo k laviciam — 24
 Cesta života — 28
 Vlk a malý chlapec — 35
 Pátrání — 36
 Voják bojovník — 40
 Rub a líc slávy — 44
 Nepochopitelné — 54
 Majster a nástroj — 55
 Nikdy mě nepustil — 60
 Zpověď ...náctileté — 67
 Všude mě to obviňovalo — 78
 Bůh slyší a pomáhá — 85
 Život za plášt — 87
 Zlatá rybka — 91
 Byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou — 92
 Jsme jeho svědky — 93
 Ve škole — 105
 Člověk v bahně hřichu — 110
 Ked nebudeste ako deti — 140
 Uzdravovanie, staroba, večnosť — 142

BÁSNĚ

- Zaprášená Biblia — 5
 Želanie týchto dní — 21
 Modlitba za manželku — 41

Ptáček — 42

- Jasno v duši — 64
 Děvčata se ráda krášlí — 69
 Dialóg BSM — 88
 Vyblednutý plagát — 111
 Obrázek — 137
- Z HISTORIE I SOUČASNOSTI**
- Vifazstvo aj po roku — 3
 Ještě k 17. 11. 1989 — 13
 Záření ducha života — 18, 80, 101, 126
 Na prahu nového obdobia — 25
 Nepál — 31
 Galilea — 32
 Trikolóra — 39
 Konference Ostrava 1990 — 56
 Kto sme a čo chceme? — 61
 Wuppertal — 62
 O návštěve v Nemecku — 62
 Bylo nám všem do pláče — 70
 Proč existují bratrská shromáždění - 74
 Naša budúcnosť — 76
 Osobnosti bratského hnutia — 95, 134
 Vo veciach svojeho Otca — 107
 Věřící mládež z Ameriky v Ostravě - 115
 Setkání ve Velharticích — 117
 Věřící u sousedů — 136
- PRAKTICKÉ RADY**
- Ponechaný eště tento rok — 1
 Nezištnost ve službě — 16
 Chodit s Bohom — 17
 Magická skříňka — 22
 Dnes — alebo nikdy — 23
 Vstaň a jdi! — 33
 Hlad na Krista vždy a všade — 34
 Rozhovory na duchovné téma — 42
 Kdo se bojí, ten nesmí-musí-má? — 43
 Bud Bohu čest a dík za milost — 51
 Obecenství doma — 58
 O čem mluvíme — 66
 Co viděli v tvém domě? — 99
 Jaké to bude? — 112
 Jsou mladí nezodpovědní? — 113
 Návraty ku Vianociam — 135
 Správné měřítko — 136

Drazí čtenáři,
 z velké Boží milosti jsme ukončili další ročník tohoto časopisu. Děkujeme
 vám za vaše články, rady, povzbuzení, za všechny dopisy. Při vstupu do no-
 vého roku vás srdečně pozdravujeme s přáním nových zkušenosťí Boží mil-
 nosti, pokoji, radosti i síly v celém příštím roce.

Vaše redakce a administrace